



LEV-LAP

Az Interdiszciplináris Tudományos Diákkör

8.

1985 szeptemberi körlevele

LEV-LAP Szerkesztőség: MAURER GYÖRGY, - 1125 Bp., Szarvas Gábor út 42/b.
Munkatárs: POLGAR JULIANNA, MTA-KFKI, 1525 Bp., Pf.: 49; Tel.: 699-499

LECTORI SALUTEM!

A nyár már csak emlék. S mi megint dolgozunk, tanulunk, gyereket nevelünk, beszélgetünk és hallgatunk mintha mi sem történt volna. Pedig hát történt azért egy s más. Sokan voltunk különféle táborokban, ahol pihentünk, kutattunk és építettünk, vitatkoztunk és megegyeztünk. Mások országról országra, faluról falura járva ismerkedtek emberekkel és tájakkal, gondokkal és örömeikkel. A nyári táborokról olvashattok beszámolókat az utolsó oldalakon.

Immár fél éve, hogy az ITDK barátai közti informális és személyes kapcsolatot a Levlappal is próbáljuk erősíteni. Szeretnénk, hogy ez mi lapcseménk mind terjedelmileg mind tartalmilag megizmosodjon, s valóban közös információs- és vitafórumunkká váljon. Ehhez kérünk segítséget minden barátunktól és érdeklődőtől. SZERKESSZÜNK EGYÜTT! Várjuk véleményeteket, ötleteiteket, tanulmányokat, híreket, kéréseket, könyvismertéseket, kritikát...

A megújulás jelének tekintjük a most induló SZOCIOLÓGIA és KOMMUNAKUTATÁS rovatokat. Ezekhez és további rovatok indításához kérjük a segítségeteket.

.....

A meghasonlott autonómia (részlet)

A világháború után természetesen csakis egy diktatórikus elemekkel átszótt demokrácia jöhetett létre az országban. Az ellátás és az újjáépítés feladatai, a győztes hatalmakkal szembeni kötelezettségek olyan kényszerhelyzeteket teremtettek, amelyekben a békeidők demokratikus mechanizmusainak a keretein belül nem lehetett eredményesen cselekedni. Ez a háború utáni állapot általános és nem magyar jellemzője. A nagy kérdés az, hogy miért nem következett be a demokrácia stabilizálódása és letisztulása, illetve miért következett be a diktatórikus elemek folyamatos, Rákosi önkényuralmához vezető kiterjeszkedése. Nem ismételjük meg az erre a kérdésre adott ismert válaszokat, és nem tagadjuk a külpolitikai vonatkozások relevanciáját,

TEAHÁZI PROGRAM október

1. KEDD TELEPULÉSFEJLESZTÉS, KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS

előadó: KEMÉNY BERTALAN (VÁTI)

8. KEDD FLUID-AUTOMATÁK: az élet rendszerméleti megközelítése

előadó: GÁNTI TIBOR (Természet Világa)

15. KEDD TERMÉSZETÉPÍTŐ TÁRSADALOM

előadó: AGÓCS JÓZSEF (Erdészeti és Faipari Egyetem, Sopron)

22. KEDD VÁROSTERVEZÉS ÉS JÖVŐKÉPEK (Valóság 85/8)

előadó: SZIRMAI VIKTÓRIA, szociológus

29. KEDD KONSTRUKCIÓK EGY VILÁGNÉZETRŐL

előadó: SIKLAKY ISTVÁN (Ipargazdasági Intézet)

A Teaház 18-22-ig tart nyitva.

Az előadásokat PONTOSAN 19 órakor kezdjük, de a későbbben érkezőket is szeretettel várjuk.

csupán új összefüggéseket, válaszlelemeket keresünk az ifjúsági szervezetek szintjén vagy inkább példáján. Sajátos kérdésünk pedig az, hogy magának a népi kollégiumi mozgalomnak, a tanszabadság és a pedagógiai autonómia legérettebb, legteljesebb kísérletének milyen szerepe volt ebben az öt magát is elpusztító folyamatban.

...Bibó István nyomán az alábbiakban demokrácián a „szabadság objektív technikáját” értjük. A „szabadság objektív technikájának” az érvényesülését igen sok dolog nehezítette. Ez az „objektív technika” (elsősorban) az MKP részéről igen komoly önkorlátozást feltételezett volna, hiszen az adott történelmi helyzetben az MKP hatalmi fő-

Folytatás a 2. oldalon

S Z O C I O L Ó G I A

BEKÖSZÖNTŐ

Uj rovatot indítunk a LEVLAP-ban: Feladata az ITDK érdeklődési körébe vágó (vagy azt érintő) szociológiai műhelyek, illetve kutatott témák bemutatása, nem a részletes megismertetés, hanem inkább a figyelemfelkeltés igényével.

Véleményünk szerint erre azért is szükség van, mert a hazai szociológia mind intézményi bázisát, mind kutatási apparátusát és tématerületeit tekintve oly szerteágazó, hogy aki nem szakmabeli, aligha tudja követni a napról napra bővülő ismeretanyagot.

Látva ezt a gazdagságot szinte hihetetlennek tűnik, hogy alig 25 éves múlta tekinthet vissza a szociológia újralendülése Magyarországon. Az ötvenes években a szociológia is a „burzsoá áltudomány”-ok lomtárába került, (bár tegyük hozzá igen jó társaságban, hiszen a kibernetika, vagy a Mendel-Morgan féle genetika is e titulust kapta), így szociológiára szakosodni, abból tudományos fokozatot szerezni nem lehetett. S tegyük hozzá azt is, hogy erős hagyományai a felszabadulás előtt is sokkal inkább a szociográfiának voltak, s kevésbé a szociológiának.

Amikor a hatvanas évek elején a marxista szociológia első szárnypróbálgatásait tette, ez a handicap két vonatkozásban is rányomta bélyegét indulására:

– a korábbi dogmatizmus elleni harc jegyében domináló volt a szociológiában a kritikai funkció, a „társadalom önkritikája” volt,

– módszerbeli apparátusát onnan vette, ahol az már fejlett volt, a polgári szociológiából.

Mindkét vonatkozás ma is jellemzője a szociológiának, s ma erényként említhetjük őket, miközben újszerű megközelítések és módszerek és a rendszert stabilizáló megértő tényfeltárás is sajátja a magyar szociológiai életnek.

Rovatunkban az éppen tárgyalt téma legfontosabb irodalmára is fel szeretnénk hívni a figyelmet, így tesszük a BEKÖSZÖNTŐ végén is. A hazai szociológia történetéből olvassátok el Illyés Gyula, Szabó Pál, vagy Erdei Ferenc szociográfiáit, avagy Litván György – Szücs László (szerk.): A szociológia első magyar műhelye című könyvet. A tudomány belső tagozódásáról Kulcsár Kálmán (szerk.): A szociológia ágazatai című kötetet, összefoglaló áttekintésnek használható a Marxista-Leninista Eszti Egyetem szociológia szakosító jegyzete, vagy Kulcsár Kálmán Szociológia, egységes jegyzete.

Érdekes kutatási eredményekből pedig a Szociológia és a Társadalomtudományi Közlemények című folyóiratok minden számában találhattok néhányat.

Sz. P.

K O M M U N A – K U T A T Á S

A Dartington modell egy jövőbeli közösség számára

A Dartington Hall Trustöt tartós érdekek fűzik a falusi élethez, és hogy útmutatót kapjanak gondolataikhoz, ami ennek az életnek a lehetséges formáit illeti, a tröszttagok felkérték Andrew Page-t, hogy vizsgálja meg a lehetőségeket a jövőre nézve. Ő úgy döntött, hogy ezt modellkészítés formájában valósítja meg. A modell azonban nem egyszerűen a tárgyi elrendezés egyfajta megoldása. Itt inkább valami átfogóbb dologról van szó, nevezetesen a nyelvről, amelyet beszélnünk kell, ha azt akarjuk, hogy a jövőnek legyen értelme.

Semmi kétség, hogy a jövő egy új nyelv használatában áll, vagyis abban, hogy másképpen gondolkodjunk a világról: inkább minőségben, mint mennyiségben: inkább arról, hogyan élhetünk együtt a

földdel és energiáival, mint pusztán felhasználhatóságukról: éppen úgy a helyi, mint az országos állapotokról: éppen úgy munkáról, mint foglalkozásról.

Ezeknek a fogalmaknak a természetessé tétele gondolkodásunkban azonban erőfeszítéssel jár, mivel a szavak régi jelentése – mint az oktatásé vagy a művészeté vagy a pihenésé vagy a munkáé – többé nem érvényes. Ha van kulcsa ennek a folyamatnak, akkor az az, hogy központi szerepet kell adnunk lakóhelyünknek úgy, hogy településeink ne a pusztán eredményei legyenek annak, amit megteszünk vagy elmulasztunk megtenni – összes egyéni érdekeinknek –, hanem értékeink meghatározóivá váljanak. Ebben a szellemben ajánlja hát a Tröszt „a Jövő Faluját”, mint egyfajta tanulási folyamat-hoz való hozzájárulást.

Maurice Ash

Folytatás a 4. oldalon

A modell mögött egy elképzelés rejlik. Az embereknek, akik kigondolták, megtervezték és segítettek a modell létrejöttét, ötleteik, elképzeléseik és eszméik vannak, amelyeket szeretnek megvalósítva látni a ma és a holnap világában. Ezeket az eszméket a modell nyilvánvalóvá teszi.

A következőkben lehet őket összefoglalni:

- x Az olyan emberi közösségben való hit, amelyben az emberek osztoznak és együttműködve élnek.
- x A kisközösségek eszményében való hit, ahol az emberek ismerhetik egymást és ahol napi tevékenységük közepette rendszeresen találkozhatnak.
- x Egy terület földjével és egész természetes állatvilágával való törődés. Ohaj a természettel való harmonikus és kiegyensúlyozott együttélésre.
- x Annak a felismerése, hogy a mikroprocesszoros forradalom végérvényesen győzött, és módunkban áll úgy felhasználni, hogy gazdagítsa az életünket.
- x Ohaj a munka, a tanulás és az élet újraegyesítésére, hogy többé ne legyenek szétválasztva, hanem szoros egységet alkossanak a közösség mindennapi életében.
- x Hit abban, hogy hasznos és előnyös annyi önkormányzatot megtartani, amennyit csak lehetséges, úgy, hogy a „közösségi önszegélyezés” és az „önkormányzat” ugyanazt kezdje jelenteni, és hogy a magasabb szinten való távolabbi kormányzás a szükséges minimumra csökkenjen.
- x Annak a sejtése, hogy az élet értelme több pusztán anyagi céloknál, és hogy az élet anyagi oldalainak olyanoknak kellene lenniük, hogy segítsék és ne akadályozzák ezeknek a céloknak az elérését.

A „Jövőbeli Közösség” modelljének sok vonása azokból a törekvésekből következik, amelyeknek lényegében az a céljuk, „hogy meglévő közösségeinket alkalmassá tegye és berendezze a sok várható változásra.

A FÖLD

Egyetlen kultúra sem lehet ép és egészséges anélkül, hogy a földet a kijáró tisztelettel ne illesse, figyelmen kívül hagyva, hány városlakó hiszi, hogy étele az élelmiszerboltból és csemegékből származik, teje pedig üvegekből. Ez a tudatlanság nem menti fel őket a mezőgazdaságtól való végső függéstől.

(Peter Maurin)

A modell kivitelezési terveiben fellelhető a szándék, hogy szoros kapcsolat legyen a föld és az ember között. Megnyilvánulásai: munkaigényes művelés a mezőgazdaságban, kertművelésben és erdőgazdálkodásban. Lehetőség minden lakos számára, hogy résztvegyen e tevékenységben, valamint az élelmiszer és faipari termékek előállításában. Szükség szerint az egész lakosság részt vehet a földművelés sok kezű igénylő időszakában, pl. vetés és aratás.

A föld a partikuláris földrajz és a terület sajátosságainak közelségével a közösség lakói élvezhetnék azt a különleges kapcsolatot a „hely”-jel, melyet a preurbánus civilizációk mindig is egyedien kielégítőnek, titkokkal és félelemmel telinek találtak.

A mezőgazdaság és művelés alapjai a természet, józan gazdálkodás és az élővilág törvényei lennének. („Élj úgy, mintha holnap meghalnál, de gazdálkodj úgy, mintha ezer évig élnél.”)

ENERGIA

Az energia fő céljai a gazdaságosság és az önellátás, energiamegtakarító eljárások módján (épületek kivitelezése, továbbítás, *energiadramlás ellenőrzése*, szállítás minimalizálása, *anyagok újrafelhasználása*) és a helyi megújuló forrásokból (nap, szél, biogáz, fa, hulladékanyagok) energianyerés.

Az energiatermelés maga is energiatakarékos, hiszen kevesebb a továbbítás során elveszített energia.

KÖZÖSSÉG

A közösség lakosainak tervezett száma körülbelül 2000. Ez elég nagy népesség ahhoz, hogy lehetővé tegye a teljes és alkotó életet, és hogy igazolja a közösségi területek kiterjedtségét, de még elég kicsi ahhoz, hogy a lakosok összefüggő egészként érzékeljék.

A modell több közösségi lehetőséget és szol. állatást foglal magába – a Falu Házát, a Faluhivatalt és Forrásközpontot, képzési lehetőségeket, a Fürdőt, a Vízkulturaközpontot stb. Hogy ezeket fenntartsák, lenne egy közösségi adó, amelyet mindenki fizetne, akár készpénzben, akár munkával. Így számos közösségi szolgálatot az önkéntesek névsora alapján lehetne ellátni, olyan emberek által, akik a hozzájárulásnak inkább ezt a formáját választják, mint hogy az adót készpénzben fizessék ki. Több lehetőséget, mint például az Ismeretcsere, pénz nélküli kölcsönös segély alapján, amit az érdekeltek nyújtanak egymásnak, lehetne megoldani. Minél szélesebb körű az önkéntes együttműködés a közösségen belül, annál több szabadul fel a 'szinergia' varázshatalmából, abból a többletenergiából, amely akkor keletkezik, amikor az emberek harmonikusan összedolgoznak.

Agócs József
RENDEKERESÉS

aragi

Javaslat kritikus problémák fellarására egy új diszciplina keretében, valamint ajánlás e problémák megoldására egy környezet-építő társadalom kialakítása révén.

Számos tény és összefüggés utal arra, hogy a jelenleg már ismert problémák megoldatlanságának oka lehet az is, hogy a tudomány szerkezete és fogalomrendszere eltér a természetétől, és emiatt rosszul tudjuk, mi is valójában a problémánk. Nem zárható ki, hogy kérdéseinkre azért nem kapunk választ, céljainkat azért nem érjük el, mert nem is az a kérdés, nem is az a cél, amit mi annak gondolunk.

Feltetteltük ezért, hogy a természetnek meghatározható és a továbbiakban nem kikerülhető szerkezete és rendje van, amelynek megismerésével megválaszolható kérdésekhez, megoldható feladatokhoz, elérhető célokhoz juthatnánk. Ezért a természet rendjének megismerése céljából egy rendkereső tevékenységbe kezdünk, amelynek eredményeként eljutottunk a természet rendjéhez, sőt ezzel együtt, emel elválaszthatatlannál új szemléletre, új diszciplína- és fogalomrendszerre, új mértékrendszerre is szert tettünk.

A természet eszerint nem „dolgozókból, tárgyakból”, „elemi részekből” „álló” „rendszer”, hanem egymásbanfoglaltsági hierarchiát mutató, *örvénytelenben megnyilvánuló állapot*, amely konkrét *határokon* belül, zártvonaltú *kényszerpályák* mentén, folytonos *átváltások* formájában, rendszerbe szervező *kölcsönhatások* segítségével zajlik a határokon kívüli *környezet*, mint magasabb loku orvénylő rendszer állapotától vagy közvetlenül, vagy pl. a bioszféra esetében – közvetve függően. Az örvénylés mértéke nem hőmérséklet és összetétel, vagy egyéb tudományos mérték, hanem az örvénylést nem mutató egyensúlyi állapottól való eltérés, amit *dinamikus hőmérsékletnek* is nevezhetünk.

E rend szerint a sejt, a soksejtű élőlény, az ökoszisztéma és a bioszféra analog szerkezetű organizmusnak, kibernetizmusnak tekintendő, sőt tekintendő, amelyekben katalitikus képességű alkotórészek belső gerjesztést eredményező *önszervezett együttműködése* révén áll elő egy bizonyos optimális mértékűnek, a *tartós létezés feltételeit kielégítőnek* nevezhető örvénylés.

Az élőlénypopulációk és egyedeik változását ezért nem „fajra” nézve „fejlődésnek”, hanem az ökoszisztémák és a bioszféra élelmi hálózatának működési céljából következő *bővülésnek*, *gazdagodásnak*, *átrendeződésnek* kell tekintenünk. Az ember sem önmagáért keletkezett, hanem az ökoszisztémák és a bioszféra határam belüli örvénylés állandóságának, stabilitásának további fenntartása céljából, mivel az a külső feltételek változásai következtében nélkülünk már nem volt fenntartható.

Az összes többi élőlénypopuláció tevékenységéhez hasonló ökoszisztéma- és bioszféragerjesztő, vagy másnéven környezet-építő tevékenység tehát olyan válaszútként tarol föl előttünk, amely nemcsak egy új, reménykeltő lehetőség, hanem az egyedüli, tehát *szükségesség* is.

A természet rendjéből következő környezet-építő tevékenységre való áttérésnek jelenleg még valószínűleg minden feltétele rendelkezésünkre áll: Ezek a feltételek azonban rohamosan erodálódnak, s ha nem időben, vagyis az ökoszisztémák és a bioszféra tűrőképességi határam belül kezdünk hozzá, akkor később már minden erőfeszítésünk hiábavalóvá válik atomháború nélkül is.

Néhány ember környezetvédő tevékenysége a társadalom zömének környezetromboló, környezetszilapító, vagy a környezetet lerombolt, egyensúlyához közeli, örvénylést nem vagy alig mutató állapotban tartó tevékenysége ellenére legfőbb időnyerés céljából lehet eredményes. A környezet erőzóját nem elég lassítani, de még megállítani sem. A környezetet építeni, regenerálni, optimális állapotban tartani kell. Egy ilyen tevékenységre való áttérés jelentősége az emberrévléséhez hasonlítható.

A környezet-építő tevékenységre való áttérés első lépései oktatáspolitikai erőfeszítéseket igényelnek. Részbem a vezetőket kell kiképezni az új célnak megfelelő feladatok irányítására, részben pedig a „tömegeket” kell felkészíteni az irányváltásra. A bioszféra, s így az emberi populációk jövőbeni léte is azon múlik, hogy ezt az első lépést sikerül-e időben végrehajtani.

NYÁRI TÁBOROK

„... a kilátó nem épül magától.” (népdal)

Erdei Ferenc tábor – Tab 1985. augusztus 17-29.

Mint tudjátok Bakonyszentkirály helyett a Balatontól 14 km-re fekvő Tab-on rendeztük az ITDK ötödik nyári táborát. Tab 6000 lakost számláló városi jogú nagyközség, amelyhez közigazgatásilag 11 társközség tartozik. Az eddigi táborainktól eltérően ennek most alapvetően falukutató jellege volt. E tevékenységünkkel kapcsolódtunk a Népművelési Intézet két munkatársának, Kemény Bertalannak és Köles Sándornak a Somogy megyei települések fejlesztése érdekében folyó kutatásaihoz.

A tábor létszáma a vártnál jóval kevesebb, kb. 20-25 fő volt. Bezzeg a mindennapjainkat filmező két forgatócsoport nem küzdött ilyen gonddal. A szállásunk a tabi általános iskola tantermeiben volt. A délelőtti (gyakran délutáni is) fizikai munka két részből állt: egyrészt fagerendákból egy beton alapra kilátót építettünk, másrészt az iskolaudvar határamat jelentő 100 m hosszú betonfalat festettük ki.

Bár a kilátó tervezési és szervezési problémák miatt a tábor végéig csak félig készült el, a tanács költségvetési üzemének dolgozói utólag befejezték a munkát. A falfestést viszont Erdélyi Dani terveit és irányítását mellett szépen sikerült kivitelezni. A sivar betonszalagra egy-két zöld tengert varázsoltunk a maga színes állat- és növényvilágával együtt.

A szellemi munkából jelentős részt vállaltak az Államigazgatási Főiskola hallgatói Kelen László vezetésével, ők a nemrég alakult előljáróságok és tanács kapcsolatát, valamint a társközségekben létrejött önszerveződő csoportok: olvasóköri, gazdakörök tevékenységét, hatását vizsgálták. Tevékenységükkel segítették a kapcsolatok kölcsönösebbé válását.

A gazdasággal foglalkozó csoport Tab üzemével, szövetkezeteivel (VIDEOTON, BVG, ÁFESZ...) ismerkedett. Az együttgondolkodásukon felvetett KAPTÁR vállalkozásszervező szövetkezet és a CYCLOTOURS részvénytársaság határozott érdeklődést váltott ki.

A szellemi kultúra csoport a kis létszám és fizikai munka miatt kevesebbet tehetett az elképzeltnél. Néhány ötletet adott a kultúrház hatékonyabb működéséhez, ismerkedett a társközségek hagyományával, kulturális életével.

A tabiak TABI KILÁTÓ néven kalendáriumot fognak kiadni, amelynek szerkesztésében és megírásában is közreműködünk.

Az urbanisztikai vitában is résztvettünk, de nem sikerült egységes álláspontot jutnunk.

Folytatás a 7. oldalon

A tábor jó hangulatára jellemző, az István-napi ünnepség, a tánc, a footballmeccs a tabi öregfiukkal, a közös éneklések, ping-pong- és sakkcsaták a lullai tó.

A kutatócsoportok tevékenységét dokumentáló összefoglalók az IGYÉSZ műhelyben hozzáférhetők.

G. P.

TÁBORI HIRADÁS

Az ITDK táborral közel egyidőben, augusztus 18-tól 25-ig tartotta nyári szociológiai táborát a Budapesti Műszaki Egyetem Társadalomtudományi Kutatóköre.

Simontornya, a szállást és terepet kínáló közvetlen megyei irányítású nagyközség, minden szempontból kiváló táborhelynek bizonyult. Az Általános Iskola földszintjén ránk váró laticelmatracos elhelyezés érdekesen vegyítette a nomád táborok romantikáját az elegánsabb szállások hideg-melegvizes komfortjával.

Arra, hogy megismerjük Simontornyát, ezt a már nem falú, még nem város települést, egy hét természetesen kevés volt, inkább csak ízlelgettük formáját, szagát, viszonyait. „Szagát”- írtam, nem véletlenül, mert a község meghatározó létesítménye a több, mint 200 éves Bőrgyár, félreismerhetetlen illatával.

Az 5300 lakos több, mint fele ipari foglalkoztatott, csak a Bőrgyár mintegy 1500 embernek ad – sokszor kegyetlenül nehéz és igencsak egészségtelen – munkát. De aki nem ott dolgozik, az is kapcsolatban van a Gyárral, eljár a községi és gyári közös művelődési házba, fürdik a gyár strandnak kiépülő víztározójában, gyerekét járattja a gyári segítséggel épült iskolába, stb.

A 17 táborozó két teamre oszolva kezdte az ismerkedést, interjúzást. Az egyik csoport kérdése az volt, „Miből élnek a simontornyaiak?”, a másiké „Hogyan élnek a simontornyaiak?”. Kultúra és gazdaság persze a valóságban sem válik ketté, s a két megközelítés is át-átcsúcsolt egymásba, kiegészülve egy az Országos Pedagógiai Intézet megbízásából végzett pedagógus interjúorozattal, amellyel a pedagógusok munkakörülményeit, véleményét, terhelését vizsgálja az OPI.

Elkészülő dolgozataink (az interjúk nyers összefoglalásán túl) várhatóan a „helyi társadalom...” kutatási irány számára (Társadalomtudományi Intézet) a „Helyi társadalom, helyi politikai struktúra Simontornyán” című tanulmány, a Bőrgyár számára a „Bőrgyári benyomások” című, s természetesen a nagyközségi tanács számára is összefoglaljuk tapasztalatainkat, mennyire készült fel Simontornya a városi létre témában.

Sz. P.

SZARVAŠI TALÁLKOZÓ

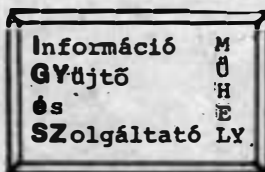
1985. augusztus 26 – szeptember 1. között zajlott le a IV. Szakkollégiumi találkozó Szarvason. Három kollégium végezte elsősorban a szervezési munkálatokat. Az MKKE Rajk László szakkollégiuma, az ELTE ÁJTK ménesi úti szakkollégiuma és a BME Bercsényi kollégiuma. A mintegy 180 jelenlévő egyetemista és főiskolás közül az említett egyetemeken kívül még érkeztek Kecskemétről, Szombathelyről, Sopronból, Pécsről és Szegedről.

Hat nap, hat különböző téma és előadó. Az egyes napok időbeosztása a következő volt. Délelőtt 9-től 12-ig hangzottak el a nap témájához kapcsolódó előadások, délután 15-18-ig a jelenlévők reflektáltak az előadásokra és kiegészítették azokat.

Sajátos nemzeti sorsproblémák kerültek a hat nap során terítékre, mint a modernizáció, technikai elmaradottság, szegénység, környezetvédelem, nemzettudat autonóm kisközösségek problémája. Az előadások minőségére sajnálatos módon nyomta rá a bélyegét, hogy ismeretlen okból feltűnően sok előadó mondta le az előadást az utolsó pillanatokban, megnehezítve így a szervezők dolgát. A délutáni viták higgadt hangneme, magas színvonala viszont kellemő kárpótlást jelentett. A jelenlévők erős hangsúlyal juttatták kifejezésre igényüket autonóm gondolkodásra, tevékenységi lehetőségekre és tartózkodásukat az intézményesülés bárminemű formájától. A jelenlévők másrészt gondolatilag legalább bis, elkötelezték magukat a fenti problémák etikai megközelítése mellett. Vonatkozik ez olyan szélsőséges esetre is mint pl. a környezetvédelem kapcsán felvetődött piac-direktív utasítás problémára is, ahol kifejeződött, hogy a gazdaságnak az emberiség globális jövője szempontjából szemléleti változáson kvázi etikusan kontrolált piaci működés és természeti környezethez való viszonyt. Hasonló elvek jegyében fogalmazódott meg a modernizáció kapcsán, hogy fokozódnia kell az állam visszahúzóadásának a társadalmi lét kívánatos autonóm szféráiból. A nemzettudat problematikájának megközelítésében radikálisan új szempontok merültek fel. Nemzetünk sorsáért aggódó hangok mellett helyt kapott egy másik ugyancsak jelentős aggodalom. Nevezetesen az, hogy a blokknacionalizmus egy olyan szellemi vákuum, mely keleten-nyugaton véstesen magába szívta a nemzetek, blokkok elitjeit.

A jelen keretek között felsorolhatatlanul sok probléma és kiút keresés remélhetőleg tovább erjeszti a tábor befejezése után is a jelenlévők gondolkodását a mielőbbi újratalálkozás reményében.

N. Zs.



Amelyik írás mellett az emblémánkat látod, annak a teljes szövege kölcsönözhető.

Írott anyagok és magnófelvételek személyesen és levélben is kölcsön kérhetőek max. két hétre. Csak LEV-LAP előfizetőknek! A postaköltséget visszaküldéskor bélyegekkel térítsétek.

Új szerzeményeinkről a LEV-LAP tudósít.

Használati díj: új információ!

Maurer György 1125 Bp.,
Szarvas Gábor u. 42/b.

A LEV-LAP előállítását és postázását számonként 4,- Ft-ért tudjuk megoldani. Ha rendszeresen kapni akarod, adj fel a címünkre (Maurer György, 1125 Bp., Szarvas Gábor u. 42/b.) 40,- Ft-ot postai feladóvevényen.

Feladóként azt a címet írd, ahová a lapot várod.

A Teaházban is előfizethetsz.

A LEV-LAP olvasójaként a LEV-LAP lapjává is váltál!

VÁRJUK IRASAIT!

Új szerzeményeink

- *A politikai intézmények fejlesztési irányai* (szerk.: Schmidt Péter) MSZMP KB Társadalomtudományi Intézet 1984. p. 166
- SZEKFU ANDRÁS: *A tömegkommunikáció, mint az információirányítás közvetítője* (vitaanyag) 1983 p. 57 (gépirat)
- KULCSÁR LÁSZLÓ-SZURKOS Mária: *Közveteménnyelvezés az új választási törvényekről, a helyi képviselői rendszer működéséről, és a járások megszüntetéséről* IK 1985 p. 40 (készült 650 pld-ban)
- MIHÁLY OTTO-SZEBENYI PETER-VAJO PETER: *A közoktatás fejlesztésének néhány kérdése* OPI 1984 p. 94
- *Neveléstudományok és iskolakutatás* (Megjelenik évente négyszer, 500 pld-ban) eddig megvan: 1983 4. szám 1984. 3. és 4. szám
Az OPI kiadványa szaktudományos folyóirat, amely a nevelésfilozófia kérdéseivel foglalkozó elméleti, valamint a nevelésfilozófia, nevelésszociológia és nevelésszociológia alapproblémáihoz kapcsolódó empirikus kutatások eredményeit közli.
- DR. KINDLER JÓZSEF: *Altklasszikus gondolatelmélet* Bp. 1984. p. 96. (gépirat)
- AGÓCS JÓZSEF: *Rendkeresés avagy javaslat kritikus problémáink feltárására egy új diszciplína keretében, valamint ajánlás a problémák megoldására egy környezet-építő társadalom kialakítása révén* p. 172. (gépirat)
- *A Dartington modell egy jövőbeli közösség számára* (IGYÉSZ fordítás) Az angol eredeti: Dartington Institute 1980 p. 20 (ábrákkal)
- *Beszámoló a „merre tartanak az alternatív mozgalmak 1984-ben?” címmel Voensdrachtben megrendezett nemzetközi találkozóról* (IGYÉSZ fordítás) p. 8. (részletét lásd: Levél 5. számban)
- DR. GÁNTI TIBOR: *Chematon elmélet* 1. kötet (A fluid automaták elméleti alapjai) OMIKK 1984. p. 223.

Műhelygazdák:

„Művi környezet”

Lévai Sándor
1165 Budapest,
Géza u. 31.
Mh. tel.: 328-977

„Információ Gyűjtő és Szolgáltató”

Maurer György
1125 Budapest,
Szarvas Gábor u.
42/b.

„Atheneum” (iskola, művelődés stb.)

Révész Sándor
1098 Budapest,
Epreserdő u. 32.
Tel.: 477-014

„CV gazdasága”

Síklaky István
1021 Budapest,
Tárogató út 28.

„Személyiség és közösség” - Vincze Erzsébet
1021 Budapest,
Tárogató út 28.

„Jövőkutató”

Gábor Éva
BME Filozófia Tan-
szék - 1111 Buda-
pest, Műegyetem
rkp. 3.

„Kibuc-mozgalom”

Vass Péter
1024 Budapest,
Ezredes u. 14.

•••••
TEAHÁZ

KFKI KISZ-Klub,
Budapest, XI.,
Budafoki út 10/a.
(Bejárat a Bertalan Lajos utcai oldalról)

Területi szervezők:

Debrecen:

Csorvási László
4010 Egyetem tér 1/I.

Nyíregyháza:

Giczey Péter
4400 Ungvár sétány 25.VII/10.

Szeged:

Sarnyai Zoltán
6726 Korondi u.4/a.
Tóth Rita
6726 Középfasor u. 31-33.

Budapesti szállás:

Maurer György
Révész Sándor

•••••
Belső tájékoztató ITDK-tagoknak
Fk.: Galambosi Péter
UTORG 602/85